

Свиридюк С.М., студент юридично-психологічного факультету НАВС *Науковий керівник*: Семенов В.В., кандидат юридичних наук, доцент

Значення судово-балістичної експертизи при розслідуванні злочинів

Актуальність даної теми обумовлена тим, що на сьогодні органи досудового розслідування у процесі розкриття злочинів зустрічаються з такими матеріалами вчинення злочину, як кулі, гільзи та сама зброя з якої був вчинений постріл. Зазвичай знань слідчого вистачає не в повній мірі, щоб встановити точність до якого виду належить зброя з якої був вчинений постріл, чи гільзи які знайдені на місці вчинення злочину з якої зброї вони були випущені. В даному випадку потрібно застосовувати спеціальні знання у сфері зброєзнавства якими володіє експерт. Тому на нашу думку балістична експертиза є основною у питаннях пов'язаних зі зброєю та боєприпасами.

Досліджування проблем балістичної-експертизи вивчали Тютюнник Т.В., Біленчук П.Д., Дубовий О.П., Салтевський М.В., Тимошенко П.Ю.

В основі судово-балістичної експертизи лежить розділ криміналістичної техніки, а саме судова балістика. Судова балістика вивчає в контексті розслідування злочинів вогнепальну зброю, боєприпаси та сліди їх дії.

Судово-балістичні експертизи призначаються для вирішення широкого кола задач ідентифікаційного й не ідентифікаційного характеру, пов'язаних з дослідженням вогнепальної зброї і боєприпасів, слідів пострілу в самій зброї, на ураженій перешкоді і на стрільці.

Об'єктами судово-балістичної експертизи є вогнепальна зброя, боєприпаси та їх частини (патрони, гільзи, кулі, дріб, картеч, пижі, прокладки), предмети зі слідами пострілу [1, с.111-112].

В залежності від виду зброї яка застосовувалася при вчиненні злочину експерт може встановити її вид: бойова (вогнепальна і холодна); мисливська; спортивна; нарізна; гладкоствольна; комбінована [1,с. 112-113].

Що стосується урахування тенденцій у механізмах вчинення злочинів визначено об'єкти сучасної судово-балістичної експертизи та визначені особливості завдань щодо їх дослідження, визначення особливостей методики експертного дослідження окремих новітніх зразків зброї, пов'язані з їх конструктивними особливостями, та їх забезпечення інформаційно-

довідковим матеріалами даним питанням займався такий науковець як Тютюнник Т.В. [2].

Для проведення цієї експертизи слідчий виносить постанову про її призначення. Усі матеріали, перелічені в постанові, і сама постанова ретельно готуються до пересилки: документи вмішуються в конверти, а речові докази - в міцні коробки чи ящики таким чином, щоб вони не були пошкоджені і не стикались один з одним у процесі транспортування. Матеріали на експертизу доставляються спеціальною поштою або нарочним.

Результати експертизи багато в чому залежать від переліку поставлених питань і якості їх формулювання.

До *класифікаційних* питань належать такі:

- 1) Чи є вогнепальною зброєю предмет, вилучений у підозрюваного?
- 2) До вогнепальної зброї якої системи, моделі, зразка, калібру належить вилучена зброя?
- 3) Із зброї яких виду, калібру і системи вистріляна куля, вилучена з трупа?

Потребують граничної точності формулювання питань *діагностичного* характеру, серед яких виділяються такі:

- 1) Чи є справним і придатним для стрільби пістолет, вилучений у підозрюваного?
- 2) У який спосіб виготовлено даний пиж (вирізання, висічка тощо)? та інші питання які потрібно встановити експерту.

Особливе місце в судово-балістичній експертизі посідають ідентифікаційні дослідження, результати проведення яких можуть дати пряму і категоричну відповідь щодо зняття злочину і дати можливість серйозно обґрунтувати версію про конкретного зловмисника.

Питань, що вирішуються експертами в даній сфері це:

- 1) Чи вистріляна дана куля з конкретного пістолета, вилученого у підозрюваного?
- 2) Чи відстріляні п'ять гільз, виявлених на місці події, з конкретного пістолета, вилученого у обвинуваченого?
- 3) Чи є частинами одного патрона куля, вилучена з тіла потерпілого, і гільза, виявлена на місці події? та інші [3].

Отже, можна зробити такий висновок, що судово-балістична експертиза є головною з питань пов'язаних з дослідженням вогнепальної зброї і боєприпасів, слідів пострілу на самій зброї, на ураженій перешкоді і на стрільці. Вона дає можливість встановити точність зброї з якої був здійснений постріл, до якого виду зброї відноситься куля чи гільза, які знайдені на місці вчинення злочину.

Список використаних джерел

1. Глібко В. М., Дудніков А. Л., Журавель В. А. та ін. / За ред. В. Ю. Шепітька. - К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2001. - 684 с.

2. Тютюнник Т.В. Теоретичні та організаційно-технічні основи інформаційного забезпечення судово-балістичної експертизи: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Тютюнник Тетяна Вікторівна. Харків, 2008. - 220 с.

3. Криміналістика. Академічний курс: підручник / Т.В. Варфоломєєва, В.Г. Гончаренко, В.І. Бояров та ін. - К.: Юрінком Інтер, 2011. - 504с.